

Oppsummering fra dialogmøte

Strømsø (sør for Vestfoldbanen)/ Danvik/Austad/Fjell 28.03.2019

1. Nærutvalg

Hvem bør sitte i Nærutvalget?

Bred representasjon:

- Viktig at dette er representativt.
- Må være representativt utvalg.
- Spredning i både alder, kjønn, interesser og geografi (viktig at alle deler av kommunedelen er representert)
- Speile snittet i befolkningen i kommunedelen – kjønn, alder, hva innbyggerne driver med (off. ansatt, selvstendig næringsdrivende, andre næringsdrivende, hjemmeværende, eldre, unge, student, den uføre). Viktig med spredning i kulturell/etnisk bakgrunn. Geografisk spredning
- De innbyggerne som skal sitte i nærutvalget bør representere bredt. Kunne idrettsforeningen ha en, religiøse miljøer ha en etc.?
- Hvordan sikre bredden, slik at utvalget ikke kuppes?

Aldersspredning:

- Alle aldersgrupper; ungdom, eldre, snitt av befolkningen
- Alle aldersgrupper; barnefamilier, familier med større barn
- Alle aldersgrupper må synes; barn, sykehjem
- Alle aldersgrupper må være med; en for hvert «ti-år»
- Det må være aldersspredning.
- Ungdomsrepresentanter
- Viktig å få med ungdom i nærutvalget, som kan representere de unge, avgjørende for at vi skal lykkes.
- Må også ha med de eldre.

Representasjon fra interessegrupper og fagområder:

- Foreninger og lag, både fra kultur, idrett og ideelle org. Må påse at alle interessegrupper er representert.
- Folk som er med i foreningsliv; idrett, kultur
- Brandenga lavest på levekår. Idretten er en mulighet til å nå fram til den delen av befolkninga.
- Noen i gruppa er kritiske til at representanter for idretten skal sitte i nærutvalget, da de i for stor grad representerer egne interesser
- Idretten har lett for å nå fram; men Røde kors, sanitetskvinne, andre er mindre høytlytte og en politiker kunne ha justert og sikre balanse
- Kan ha en «idrettens representant» som skal dekke alle lagene/foreningene i kommunedelen
- FAU på skolen bør være representert.
- Hva med å bruke FAU'ene fra skolene, da har du noen forskjellige som også representerer idretten. Og de veit mye om det området de bor i. fanger opp mye av det som skjer.
- FAU og idretten: Da blir det de samme som er engasjert, enda en gang. Hva med mindretallet, de tause, hvordan engasjere flere mennesker?
- Representanter fra frivillige lag og organisasjoner som bor i bydelen- f.eks. frivillige fra nærmiljøet i nærutvalget i den kommunedel
- Lederen av Frivilligsentralen
- En representant burde velges fra borettslaget.
- En fra Austad Gårds Venner

- Skole og eldreomsorg

Andre innbyggere/engasjerte:

- Er noen utfordringer her, for eksempel hvis idrettslag får plass, da har idretten flere arenaer de er aktive på. Er det ok?
- Vanskelig, bør ikke være representanter for lag og foreninger, men andre engasjerte mennesker i kommunedelen.
- Enkeltpersoner – da blir det mer særinteresser
- Enig om det med lag og foreninger, de blir fort dominerende, og vi får ikke fram stemmene som aldri blir hørt.
- Ikke vanskelig å være enige i det. Vi rekrutterer folk fra Brandenga og Danvik til idrettslaget vårt, veldig forskjell på hvor ungene kommer fra: får tett innblikk i lagene og familiene og forskjeller mellom familier og mellom områder.

Geografisk spredning:

- Alle «bydelene» representert
- Viktig at alle deler av kommunedelen blir representert i nærutvalget.
- Folk fra hele kommunedelen, ikke majoritet fra et sted
- Geografisk spredning/representasjon, f.eks. må ikke Strømsø/Danvik bli glemt. Kombinasjon

Næringslivet:

- Næringslivsrepresentanter
- Næringslivet

Kulturell/etnisk bakgrunn:

- Ha ulik familiebakgrunn, interesser og yrker
- Viktig at det ikke bare blir etnisk norske i utvalget, spesielt kvinner med flerkulturell bakgrunn.

Refleksjoner og spørsmål knyttet til politikere i nærutvalget:

- Spørsmål rundt utnevning av de 4 representanter fra politiske partier
- Hvordan kommer de 8 fra kommunedelen til å bli hørt? Blir det ikke de 4 politikerne som kommer til å dominere.
- Politikere som hører til bydelen
- Politikerne i kommunedelen bør kjenne kommunedelen, gjerne være derfra. Helt forferdelig forslag at politikerne ikke kommer fra kommunedelen, som har et engasjement for nærmiljøet.
- Også en fordel hvis de ikke er fra kommunedelen, sikrer objektivitet. Fordeler og ulemper med begge deler, men en fordel hvis en politiker kommer fra Fjell og kjenner utfordringene der. Politikere i kommunestyret vil alltid representere sine kommunedeler. Politikerne har godt av å skulle representere hele kommunestyret og legge vekk partiboka – skal ikke representere eget parti.
- Fjell og Danvik er som natt og dag, helt ulike utfordringsbilder. Fjell arena er ikke en arena for unga på Danvik. Derfor bør politikerne være nøytral.
- Politiske partier bør kunne utpeke representanter – som ikke står oppført på lister under valg (jfr system i Forlikrådet); eks politiker kan f.eks. be om å få utpekt en eldre; Hensikt: politiker vil være ansvarlig i utvalget og vil kunne foreslå f.eks. ungdom, eldre, næringsliv (avhengig av de ulike utvalg) for å sikre balanse i nærutvalg, dersom sammensettingen er skjev Ikke politisk styring men sikre at det er balanse

Annet:

- Det bør være folk som brenner for oppgaven
  - Må være interesserte
  - Engasjert og lyst
  - Hvis du er engasjert med stort nettverk bør du kunne være med. Må være engasjert.
  - Noen som brenner veldig for oppgaven (er vel ofte engasjert fra før, i noe)
  - Fordel å ha medlemmer med store nettverk, for å kunne samle innbyggere
  - Folk som har god kontaktflate
  - Hvilken brukerflate når de som er i frivilligheten? Som f.eks. FAU'ene og idretten (idrettsledere)
  - Hvem som har lyst og klarer
  - Ikke bare delta i kraft av seg selv, representere flere, har et stort nettverk i kommunedelen etc.
  - Er lydhøre for de i nærmiljøene og er villig til å ta med andre ulike standpunkter
  - Rekruttere fra de som er litt profilerte
  - Må plukke ut en som skjønner hva en er med på. Kan ikke plukke folk fra gata.
  - Folk som er gode på å skille roller
  - Rollemodeller
  - Viktig å være engasjerte i klima/miljøet (aksjon i regi av nærutvalget?) Nærmiljøutvalg fra Landås i Bergen godt eksempel i fht dette
-
- Mange religiøse her; Ivar Fladen kjenner mange. Moskeene der er engasjerte mennesker
  - Være forsiktig med å finne noen fra religiøse samfunn.
  - Kirke og Moské er helt naturlige deler av befolkningen. Fjell kirke er et møtested for alle.
-
- Grunnleggende skeptisk til hele ordninga. Forferdelig vanskelig å se for seg hvordan en skal klare å få en representativ sammensetning av medlemmer. Politikere fra området? Ikke fra området?
  - Jeg har vært med på dette i 10 år, og ser at det er de samme menneskene som dukker opp på alle møter. Tror dette holder i 1 år og så ramler det sammen. Hadde nesten vært bedre å lage bydelsutvalg a la Oslo, valgt i valg.
  - Hva med meg da som ikke er partipolitisk? Hvordan kan jeg komme med i et slikt valgt bydelsutvalg.
  - Jeg er også redd for at det er dem som prater høyest som får plass i nærutvalget. Ikke sikkert at det er den beste løsningen. Det bidrar til en skjev utvikling. Det må vi gjøre noe med. Det er den samme utfordringen vi møter i politikken generelt.
-
- Hva er kriteriet for å bli medlem i nærutvalget? Bo i området?
  - Ha en sjekkliste over kriterier som skal dekkes, men ikke så spesifikt at man ikke får nok representanter
  - Ha ulike kriterier blant de som er representert
  - Kan vi sette krav/beskrivelse av hvem som skal være representert? Ja det er meningen.
  - Hvem representerer du? Enten må løsningen være å velges som i bydelsutvalg, eller så må det være som enkeltperson.
  - Noen kan for eksempel både ha en rolle i et lag og som en «senior» eller ungdom
  - Må det være representant som bor i kommunedelen, eller kan det være en med tilknytning, f.eks. trener eller ansatt fra idrettslag?
  - Bør også ha varaer, eller grupper rundt de utvalgte
-
- Bør ha flere møter
  - Honorar, mer som en gulrot? Men ikke motivasjonen

Hvordan bør representantene fra innbyggerne rekrutteres til Nærutvalget?

Representasjon:

- Ungdom plukkes ut av klubb e.l., FAU velger sin, mødre/-foreldregrupper velger sin
- Mange aktive eldre. Frivilligsentralen har mange av disse engasjert, rekruttere gjennom der
- Må plukke ut sentrale personer fra FAU og idrettslag. Da når man ut til/treffer flere, og nærutvalget får innflytelse. (FAU – de kan f.eks. rullere)
- Rekruttere fra FAU og idretten, Austad Gårds venner – kan hente folk derfra
- En innenfor hvert område; offentlig sektor, privat sektor, pensjonister
- Søke innen idrettslag, frivillige organisasjoner etc. etter medlemmer.

Valg:

- Lyst til å luften for dere måten å sette utvalgene på: Kan det ikke være sånn at nærutvalget konstitueres/velges på årsmøte/samling hvor utvalgsmedlemmene utpekes?
- Kan ha en slags valgkomite
- Bydelen må være med å velge, på tilfeldige forslag som må komme inn
- Vanskelig å ha et valg
- Valg blir for tilfeldig
- Velges av et «årsmøte» som rullerer i fire år, med overlapp så ikke alle skiftes ut samtidig
- Kunne kandidatene velges/utpekes ifm et kommunevalg- de som er interessert kunne meldt sin interesse ifm et valg
Spenstig forslag; men samtidig kan bidra til å politisere «medlemmene»
Dette vil være særlig problematisk siden det er lav valgdeltakelse

Ut i fra kriterier:

- Bør ha kriterier for utvelgelse av kandidater, som er like for alle kommunedelene
- Kan ha ulike kriterier i de ulike kommunedelene, for å sikre ulike behov
- Bedre å annonsere i fht kriterier og søke om å bli med
- Må være en fordeling, ikke mulig å «kuppe» valget, noen fra næringslivet

Nominasjon:

- Nominasjon; forelå folk (fortelle om interesser, hvem er de og hvorfor de foreslås), da er det lett å få til valg – f.eks. på nett
- Noen fra kommunen må sette i gang, sende en invitasjon. En nemnd velger blant representanter.
- Nominere folk basert på deres bakgrunn
- Ha et møte en gang hvert 4. år, etter valget, hvor man kan presentere kandidaturer, må være et folkelig utvalg, interesse etc. velge representanter på møtet.

Andre måter:

- «Loddtrekning» av de som har lyst og som kommer på et møte/eller skriver seg på en liste

Annet vedr. nærutvalget

- Må gjøres demokratisk
- Viktig at nærutvalgene blir hørt, og får gjennomslag. Ellers vil ingen sitte der. Økonomisk handlekraft er viktig.
- Hvor lenge skal representantene sitte i nærutvalget? Forslag fra gruppen er valg hvert fjerde år, men med en forskyvning på to år slik at ikke alle byttes ut samtidig. Men det bør vær mulig å kunne sitte i flere perioder, men maks 2. Alle bør ha en personlig vara for å sikre kontinuitet i tilfelle den faste representanten flytter eller ikke kan delta.

- Mange kjenner jo ikke hverandre, da er det vanskelig å velge
- Har andre kommuner gjort noe slikt? Danmark? Andre?
- Bruke sosiale medier for å markedsføre rekruttering til nærutvalget
- God markedsføring av nærutvalget; kinoreklame

2. Lokale tjenester

Hvilke typer tjenester og aktiviteter bør finnes i deres kommunedel – frivillige og kommunale?

Stor enighet om det som finnes på Fjell bør videreføres, mens innspillene tyder på at det ikke er like naturlig for beboere på Danvik og Austad å reise til Fjell:

- Det som nevnes er i tillegg til det vi har, som vi ønsker å beholde
- ALT SOM FINS HER MÅ BEVARES. Passe på at det ikke brytes ned!
- Ønsker «alle ting»
- Videreføre Fjell 2020 tilbud
- Skjer en hel haug på Fjell.
- Masse som skjer her på Fjell (som flere ikke kjente til)
- Har mye her på Fjell, verre med de lenger nede
- Hvordan dra med seg de som ikke bor på Fjell? Det vil ikke bli et samlingssted i denne kommunedelen. De som bor ned mot Austad, synes det er unaturlig å dra opp til Fjell. De drar ned mot sentrum, og Marienlyst.
- Har alt jeg trenger på Danvik.
- Danvik; vi tenker ikke så mye på felles aktiviteter. Har ikke forslag
- Fornøyd med tjenestene sentralt i kommunen, de bruker vi, det er naturlig. Vi bor nær byen. Vi savner ikke svømmehall fordi vi bruker Drammensbadet mye, fornøyd med treningen der. Er sjelden på Fjell.
- Naturlig å bruke tilbud der du vanker, bruker byen mye også pga god kommunikasjon
- Viktig å kunne bruke tilbud i andre kommunedeler, som kanskje ligger nærmere

Møteplass, knutepunkt, service

- Møteplasser, spesielt for eldre; sosiale arenaer for folk som er utenfor arbeidslivet eller eldre
Eks: tidligere omsorgskafeer er nå nedlagt; arenaene er bygd ned
Flere frivillige burde vært interessert i å bidra
Eks: fjell bo og servicesenter har en flott kafeteria (det viste ikke alle)- kunne vært modell
Eks: Mjøndalen har også en fin kafeteria (følge modellen etter Hermann-senter)- kunne vært modell
- Ungdomsmøtested
- For at det skal være et knutepunkt, må det være et ordentlig samlingssted, med flere tjenestetilbud.
- Knutepunkt kan bemannes av frivillige også
- Servicetorg ut i kommunedelene, som kan hjelpe folk å finne fram og være et kontaktpunkt for folk.
- Servicetorg (med personer som kan gi veiledning) og informasjonskanal om hva som allerede skjer på ulike steder
- Behov for lokaler til samling og møter, et sted å ha festene sine som ikke er kostbart å leie, gjerne låne, mange leier i Fjell kirke.
- «Neon» er strikte med å leie ut stedet.

- Austad gård kunne vært brukt til noe, flott hus som står mye tomt. Austad gård kunne vært et bydelshus.
- Pusse opp Austad gård på dugnad, mange som ønsker å bidra, menn blir inkludert gjennom arbeid – det gir fellesskap. Lære hverandre å kjenne.

Kultur

- Kultur og kulturtilbud, vi har glemt litt kulturdelen, introen her med kulturskolen, legge offentlig kultur ut i kommunedelen. Vi skal være litt åpne for at vi er veldig forskjellig, men f.eks. musikk står veldig sterkt blant ungdom. Tenker i hvert fall at kommunen må bruke en del penger på dette, ha ansatte som jobber med dette ute i kommunedelene, kan ikke bare være frivillige, da blir det ustabil. Må ha koordinatører som styrer dette veldig bra. Det må penger på plass.
- Kulturskoletilbud lokalt i større grad enn det er nå. Kulturskolen var desentralisert tidligere
- Forsiktig med å lage 10 kommuner i kommunedelene, f.eks kulturskolen. Den bør være sentralt
- Hvordan nå ut til dem som ikke er med nå: da må du gi andre tilbud enn fotball og bandy, øke og gi et bredere tilbud – e-sport for eksempel.
- Ønsker e-sport senter slik som på Øren
- Bibliotek
- Viktig for barn og ungdom med variert tilbud
- Jentekafe tidligere, forsvunnet litt nå. Mye fokus på unge gutter med atferdsproblemer. Sisterhood hver fredag i Fjell kirke.

Oppvekst

- For lang ventetid på jordmor, ingen fødselsforberedende kurs – bedre jordmortjenesten
- Viktig å få plass i barnehage nær der man bor eller jobber, slik at man ikke trenger å reise på kryss og tvers for å levere og hente barn. Og som gjør det mulig å ta buss.
- Barnehager med god kvalitet og gratis barnehageplass; MÅ, ellers mister man mange
- Skole, barnehage
- Skoler, og hvor kretsgrensene tilsvarer kommunedelsgrensene.
- Viktig at barn går på skole i nærmiljøet sitt
- Gode skoler; det må være like stas uansett hvilken bydel man bor i
- Helhetlig læringsløp gjennom hele oppveksten. Slippe å forklare seg ved alle overganger hvis du har særlige utfordringer.
- Skolen: integrering og involvering
- Institusjoner som skal samarbeide må tilhøre samme skolekrets.
- Innenfor oppvekst må ppt og barnevern være representert i kommunedelen.
- Hva etter videregående; den gruppa må også ha et tilbud
- Ferieaktiviteter er viktig for Fjell. For få fra Fjell som bruker det sentrale sommerskoletilbudet pga reiseavstand

Helse, lavterskel, eldre

- Offentlig helsetjenester
- Savner skoletannlege
- Frisklivssentral
- Jeg tenker at friskliv er viktig å få ut i alle kommunedelene. Da vil du også fange opp dem som ikke vanligvis fanges opp. Der er alle representert. Det ser jeg på som viktig.
- Selge inn en sak som bystyret i Drammen har jobba mye med: Helseknutepunkt. Det som ligger i det er vi skal ha sånne knutepunkter i alle kommunedelene, noe som er noe mer enn sykehjem. Det ligger litt i tankegangen, og bør gjøre det også i kommunedelene.
- Hjemmetjenester, sykehjem

- Helse – bo og servicesenter.
- Tilbud for eldre – især møtesteder, mosjonering- tilbud som dekker fysisk utfoldelse
- Bo- og servicesenter; Fjell veldig bra, med aktiviteter for de som er der og de som bor hjemme. Dagplasser og langtidsplasser
- Hvordan få det til å skinne på alle bo- og servicesentere?
- Omsorgsplasser; for lite ift aldershjem. HSO bør utlyse med 100% stilling for sykepleier. I Asker kjører buss rundt å plukke de eldre – lokal bussordning – Poenget: finne løsninger til å få eldre ut
- Familiehjelpen; lavterskel
- Familien i sentrum, fleksibilitet og lavterskeltilbud for familien
- Rask psykisk helsehjelp, lavterskeltilbud. Gjøre tilbudet mere kjent, må ut til flere. Ønsker det i kommunedelen.
- Psykisk helsevern

Arbeid, inkludering, utlån

- Alle eldre skal ha et tilbud slik at de føler seg verdsatt og et fellesskap
- Tilbud som inkluderer flere slik at det ikke er segregert med tanke på f. eks alder og kjønn
- Fattigdomsutfordringer, mange som ikke deltar i arbeidslivet. Tiltak for å få flere ut i arbeid, viktig å få opp andelen aktive arbeidstakere.
- NAV-tjenester, mindre arbeidsrettete tiltak
- Arbeidsplasser; offentlig og privat
- Utlånsmuligheter
- Byttesentral for klær?
- Alle kommunedeler bør ha et «skattkammer» – utlån av aktivitetsutstyr. Finnes her i bydelshuset.
- Er det bytte/utlån på Frivilligsentralen på Fjell. Har kanskje litt overnattings ting. Ønsker mer i fht miljøtankegang

Frivillighet

- Har gode frivillige her som de ikke ville miste
- Større og bredere naboskap, mye vilje til å bidra inn i nærmiljøet.
- Frivilligsentralen er viktig
- Frivilligsentral – bør de finnes i alle kommunedeler?
- Frivilligsentralen; infoblad, nærmiljøblad
- Samarbeid med Kirkens Bymisjon (særlig med tilbud til barn og unge)
- «Friminuttet» og «Oasen» med Kirkens Bymisjon var veldig bra den gang de drev det. Friminuttet eksisterer fortsatt, men nede i byen. Enklere når der var her

Idrett, park, friluftsliv

- Idrettslagene og andre lag og foreninger som er åpne for alle må styrkes
- Idrettstilbud; ett lag
- Idrettskoordinator for kommunedelen; når rekrutterer de fra hverandre
- Har mange idrettslag, nærhet til byen og det meste, men skulle ønske en svømmehall
- Eksistensielt at idretten samarbeider tett med barnehager og skoler, ikke bare for å rekruttere sportslig, men for å bidra med holdninger og miljø.
- Styrke tilbud om fysisk aktiviteter; Frisklivsentral- som kombinere med «fysisk aktivitet»; etter Nedre Eiker modell. Eks: modell «sterk og stødig» drives av frivillige
- Haller og baner

- Ishall
- Svømmehall, skolen klarer ikke å drive nok svømmeopplæring
- En time svømmeundervisning i byen tar 3 timer, derfor ønske om svømmehall på Fjell
- Svømmehall i hver kommunedel. Urealistisk
- Lekeplasser
- Parker for «ungdom», alle aldre
- Gjøre om volleyballbanen i Dumpa til basketballbane
- Grønne lunger i hver bydel
- Få flere andelshager- kolonihager
- Mer og bedre merket stier i skogen (lett å gå seg vill når man ikke er vant til å gå i skogen)

Transport/kollektiv

- Dagens vestfoldbanestrekning bør gjøres om til gang og sykkelvei når ny bane er bygd. Det kan bidra til å binde sammen kommunedelen

Annet

- Spørsmål om brøyting, byggesaksveiledning, servicetorg
- Driftssentral
- Sjøppelsorteringshjelp
- Hvordan få unge jenter politisk engasjert?

3. Knutepunkt

Hva kan være et egnet knutepunkt i denne kommunedelen?

Bydelshuset/Arena Fjell:

- Det nye Fjell Arena, det sier seg sjøl.
- Her vi sitter, bydelshuset, bydelsfunksjon fortsette. Inkl bibliotek, tjenester, kultur ++ = beste løsningen
- Det at befolkningstyngden er på Fjell, gjør det til et naturlig knutepunkt for de lenger opp.
- Bydelshuset, Arena Fjell, blir bare for Fjell, men det blir også viktig med dette bydelshuset og flerbrukshallen.
- Litt langt unna der noen bor, men de fleste bor jo på Fjell. Naturlig å bruke byen når man bor nær der. Geografisk er vi ganske midt i kommunedelen
- Fjell bydelshus (er litt i utkanten)
- Bruke mer sentralt?
- Fjell bydelshus; buss hvert 10 min

Austad gård:

- Mer naturlig å ha et samlingssted også på Austad- Austad gård er et naturlig knutepunkt. Det er også mer naturlig at Marienlyst er samlingssted for de på Austad og Danvik. De har alltid trukket ned mot sentrum. Skillet med jernbanen er unaturlig.
- Austad gård – som sentrum i kommunedelen
- Austad Gårds område, ingen må favoriseres
- Austad gård
- Austad gård, uteservering i hagen. Ligger midt i kommunedelen. Parken ved Austad gård, bikkjestykket etc er et flott område som kan utvikles. Austad gård mest samlende. Bussen til Fjell går rett forbi.

Andre knutepunktforslag:

- Kirken er også et naturlig knutepunkt
- Drafnhuset
- Fjellsenteret?

- Bruker moskeene, foreningene og trossamfunn
- Lassebakken – er nå bevart
- Fjell kirke

Annet:

- Viktig med nærhet til kollektivtransport
- Ta en bygning som eksisterer – stor nok, greit å komme seg ditt
- Knutepunkt – vil alle komme til ett sted?
- Ha flere «knutepunkt» for å dekke ulike behov, servicetorg et sted, andre ting andre steder. Ha åpningstider som dekker behovene til innbyggerne

Refleksjoner om Fjell vs Danvik og Austad:

- Grappa tenker at de som bor nord for Vestfoldbanen vil havne på Marienlyst. Grappa tenker at skoleinntaksgrensen er det som naturlig vil dele befolkningen i et knutepunkt
- Det er problematisk i forhold til dette området her, det går en usynlig strek som skiller Austad og Danvik fra Fjell.
- Hvis ungene fra Danvik går på Galterud, da blir det lettere å få en helhet i kommunedelen.
- Hvordan sørger vi for å samle kommunedelen? Galterud skole kan være en nøkkel til det.
- Hvis folk må oppsøke tjenester oppe på Fjell, da blir ting lettere.
- Skoledebatten – i kommunedelsspørsmålet – dersom skolene skal følge kommunedelen – kan det bli upraktisk geografisk og med avstander?
- Flere av idrettslagene har rekruttering fra både sør og nord for Vestfoldbanen.
- Idretten må ikke se på kommunedelsgrensene. Dumt hvis en skoleklasse blir delt i to: Noen på Skiold, noen i Drafn.
- «Fjellfolk» må også komme seg litt ut av området sitt

Innspill om innhold:

- No problem å finne stedet. Viktigst å finne hva knutepunktet skal fylles med
- Innhold i knutepunkt
- Filosofisk kaffe – Fjell, Bragernes, Frivillighetssentral. «Hverdags filosofi»; støtte til å få en ekstern filosof ble trukket tilbake
- Bibliotek: hovedbibliotek må være sentralt, de andre små filialer
- Brev fra NAV er lite forståelig; mulighet for innbyggerne til å få forklart
- Innbyggertorg i hver kommunedel – gi folk mulighet til å stille spørsmål
- Studenter startet «klart språk» - dette kunne vært et av tilbudet
- F.eks. kunne en representant fra kommunene kunne gi informasjon - understreket av flere; finnes mange tilbud som innbyggerne ikke får innsikt i
- Eks: Låne, bytte utstyr- frivillige driver det men innbyggerne vet ikke om dette
- Informasjon til beboerne om store innbyggingsaker

Andre gruppearbeid

1. Hvilke andre konkrete problemstillinger mener du Nye Drammen kommune bør legge vekt på?

Skolegrenser og kommunedelsgrenser

- Noe av det jeg har tenkt mest på er kommunedelsgrenser og skolekretsgrenser. Har forstått at det ikke skal røres på i første omgang. Men det vil by på store utfordringer dersom skolene må forholde seg til flere kommunedeler.
- Burde se på skolegrensene ift Galterud og Fjell. Flere bør sogne til disse skolene. De har kapasitet, og det er viktig for integreringen. Når Skogerelevene går på Åskollen etter hvert, blir det enda færre elever ved disse skolene
- Skolegrenser: Hvordan tenkes skolegrensene her? Hvordan skal det organiseres? Fjell mister elever fra Skoger, og bygger nå skole til 800 elever, dvs har/får mange plasser. Kommer elevene fra Danvik til Fjell? Marienlyst skole er jo veldig nært de som bor nederst, hva hvis vi må bruke Galterud, da må vi plutselig bruke buss
- Hvorfor er skolekretsen Danvik/Fjell delt? Unger fra denne kommunedelen går også på Brandengen.
- Mener at det går an å se på kommunedelsgrensene og skolekretsgrensene, forstår ikke at Vestfoldbanen skal dele en kommunedel. Fra min oppvekst var ikke Vestfoldbanen noen hindring eller barriere.
- Skolekretsgrenser er et ømtålig tema.
- PPT har holdt til sentralt, nå må de forholde seg til skoler i flere forskjellige kommunedeler, kan det bli problematisk å jobbe som tjeneste både sentralt og lokalt?
- Veit ikke hvordan dette vil slå ut for idretten, og for elevene i de to kommunedelene Strømsø, det kan bli problematisk.

Kollektivtransport, samferdsel

- Viktig med kollektivtransporten innad i kommunedelen til knutepunktet for alle i kommunedelen
- Infrastrukturprosjekt – svært dårlig håndtert gjennom bystyret; mange prosjekter i ulike retninger; må sette et nytt kommunestyret, infrastruktur og veiproblemer
- Byutvikling er en flott utfordring; får dette til å være en by- utfordring blir kommunikasjon, bilister, transport
- Jernbanen bør omdannes til sykkel- og gangveier. Vil ha mer sykkel- og gangveier generelt. Det er mange hindringer for sykklister i byen, mange kanter og oppstykkete sykkelveier.
- Vedlikeholde oppmerking på sykkelveier
- Bygge ut bysykkeltilbudet, med elektriske sykler og eventuelt sparkesykler.
- Oppgradere fortau
- Kollektivtilbud: Hvordan blir det med busspriser i hele kommunen, fra Nedre Eiker til Svelvik? Ulike buss-selskap og priser.
- Kollektivt tilbud i en ny samlet kommune; kunne gå fra Drammen til Mjøndalen og til Svelvik – ingen kjører bil frivillig, man gjør det fordi man må
- Busstilbudet; hele bydelen og hele kommunene;
  - Galterud
  - Åskollen; elever til Galterud
  - Forbinde alle bydeler
  - Austad

- Vanskelig å komme seg på jobb hvis man jobber søndag
- Jobber med å få gode busstilbud mot Skoger slik at ungdom fra Åskollen lettere kan komme til Fjell, slik at de kan være på fritidsaktiviteter sammen med de de går på skole sammen med (de skal på Galterud ungdomsskole i en overgangsperiode, mens det bygges ny ungdomsskole på Åskollen)
- Mer strukturert kollektivtransport, mindre og hyppigere busser som bedre dekker det varierende kundegrunnlaget og at de da kan gå til flere destinasjoner. Bussen må gå dit folk skal, ikke store busser på konsentrerte linjer. Dette er mot trendene innen kollektivtransport.
- Samferdsel – komme fra A til B; Fjell bor på den beste kollektivruta; men flatedekning i Drammen (nye Drammen) er veldig dårlig; alternativ transporttilbud i byen må utvikles
- Transport; busstilbud-koordinering. Godt i alle bydelene. Bli bra der de er.
- Lavere kollektivsatser vil kunne føre til at flere kjører buss
- Shuttlebusser som går rundt i kommunen.
- Satse på elektriske, små shuttelbusser
- Kommunikasjon - bompenger er et hinder for god kommunikasjon i kommunen. Barn skal fraktes til forskjellige steder i byen. Da er bruk av offentlig kommunikasjon ikke lett
- Bom styrker ikke en enhetlig kommune. Serviceknutepunkter og kommunikasjon må gi en følelse av en enhetlig hverdag
- Bompenger blir en utfordring!
- Trafikkaos og farlige situasjoner fordi foreldre kjører og henter. Stort problem her, ikke plass til å parkere/ stoppe når en kjører og henter unger.
- Nedfartsveier – ble snakket om i 30 år; problemstilling ikke dekket; fra Fjell og ned til Drammen; kjøres ulovlig flere ganger om dagen – må løses; biltrafikken vil øke
- Bedre brøyting og asfaltering
- Tog fra Drammen til Gulsbogen/Mjøndalen- går for sjeldent. Planutkast – ombygging ved nedlegging av Drammenstasjon i ombygging-periode. Bane Nor sine planer- er bestemt- og burde bli bedre mulighet til å reagere før beslutningen blir tatt
- Støtter Gondol-planer

Lokal stedsutvikling

- Utvikle Austad gård, med park og liv både sommer og vinter, la det bli en turistattraksjon, spøkelsesvandring, ha knutepunkt der, vern og bruk i balanse
- Hva vil man med Bikkjestykket? Skal det være park eller friområde? Frisbeegolfen er lagt slik at fuglekasser blir ødelagt, lekeplass vil ytterligere ødelegge området som friområde
- Natur og miljøvern; redd for utbygging i Fjellsåsen; ha marka i nærheten, kunne gå
- «Nei til tunnel» under husene i det som var et vakkert bomiljø, hva skjer med hagene når en tunnel skal bygges – viktig å få et kraftig demokrati som sikrer at innbyggere blir hørt før beslutningen blir tatt
- Luft-trekk av ledninger ødelegger det estetiske uttrykket, bør fjernes

Inkludering og frivillighet

- Som storkommune må det bli større fokus på mangfold, dialogforum
- Drammen skal være Norges beste på integrering, for mange med lav inntekt – da har vi ikke lyktes.
- Kommunens største utfordring er fattigdom og for mange som ikke er inkludert i arbeidslivet. Færre familier som er fattige er et viktig mål
- Fremmedhat, radikaliserings er et problem. Skape et fellesskap hvor alle føler seg inkludert. Skape en kommune med plass til alle.

- SLT koordinator en viktig funksjon med samarbeid med politiet.
- Hva er årsakene til at vi ikke har lyktes med inkludering, kolliderende verdier. Hva er problemet egentlig? Dugnad for alle kan løse mye. Mye teorier og visjoner, det er ikke det en flyktning trenger, trenger å møte mennesker, inkludere alle. Felles verdisett for samfunnet.
- Dårlig integrering – snakk med naboen din! Vi må integrere sjæl! Drikk kaffe sammen, gå tur, finn på noe! Kan ikke sitte å vente på at noen andre skal gjøre noe med det, man må gjøre noe sjøl!
- For lite fokus på psykisk helse, stort problem for ungdom, ensomhet, angstlidelser, depresjon, blir så lite snakket om. Er det noe kommunen kan sette fokus på. Hvordan nå bedre ut?
- Dialog for å øke inkludering. Støtte opp under det nye dialogsenteret som har fokus på dialog mellom religioner, Drammen gjør ikke det i dag. Problemer med mobbing på grunn av religiøs tilhørighet. Etablere dialogarenaer for dette. Er fortsatt utfordringer, foreninger osv som jobber for å inkludere
- Ensomhet, sikre tilhørighet. Er det en kommunal oppgave å legge til rette for økt tilhørighet? Dyr og dårlig løsning at kommunen skal ta ansvar for det. Får mye mer gjennom å stimulere frivilligheten, idretten, sanitetsforeningen, kirkens bymisjon etc. Vi må ikke si at vi er så gode at vi ikke behøver å gjøre noe.
- Frivillighet
- Er masse tilbud på Fjell, bl.a. i regi av Frivilligsentralen (de når en del kvinner)
- På slike møter som dette er det underrepresentasjon av innvandrere, kanskje bruke andre møteformer i tillegg. Det er så mange smarte kvinner som har masse å komme med.

Arbeid og næring

- Skaffe flere arbeidsplasser i Drammen
- Ønsker at noen/flere/næringslivet hadde turt å investere i butikker på Fjell, gjerne i kombinasjon med annet, som gjenbruk o.l. Etterlyser næringsvirksomhet så man slipper å reise med til byen

Levende sentrum og storkommunen

- Drammen må gjøre seg mer attraktiv
  - Sentrum dør ut, hvordan motvirke det?
  - Jobbe for et levende sentrum. Se på parkeringsmuligheter i sentrum. Butikkene må ha åpningstider som tilsvarer sentrene. Bussen må bli billigere
  - Se på prisen for Drammensbadet – det er for dyrt. Ungene må få bedre svømmeopplæring
  - Billigere parkering
  - Utnytte elva i større grad
  - Ei ny gangbru bør bygges og være permanent, helst rett nedenfor dagens bru
  - Høyhus i Drammen – kritisk til utviklingen; selv om det er nært togstasjonen
  - Delvis enighet i gruppen – hvis folk bor nært kollektivt knutepunkter blir det færre biler; sikre at en større gruppe i befolkningen bor i sentrum
  - Hensyn til barnefamilier- sikre grønne lunger, bevare grønne lunger i sentrum
  - NY bydelsplan- område design og arkitektur bør dekkes; hvilken by skal vi være? Jf historien om «elveby». Dersom man bygger mange høyhus vil mann miste «elveby». Nødvendig med en plan- en byplan; da vil innbyggere komme og ønske å investere. Grønt arealer der folk bor
  - Utbygning på Bragernes – pensjonister flytter inn; sentral bydel men en «gammel befolkning»; for lite mangfold
-
- Hvordan få Svelvik og Nedre Eiker til å føle seg som en del av Drammen? + at Skoger må bli en større del av Drammen
  - Vi har det bra. Gulskogen har det grusomt; ikke sosiale tilbud og dårlig busstilbud (i fht oss). Kommunedelene bør ha tilnærmet likeverdige tilbud.
  - Huske på de «glemte» bydelene/kommunedelene

- Alle beboere skal føle seg like mye ivaretatt
- Rettferdig politikk for alle bydeler
- Alle bydeler må være like bra, med like bra tilbud
- «Krystilbud» for å kunne benytte tilbudene fra barnsalder fra hver bydel. Billigere buss, bli kjent, være sammen
- Ikke for mye sentralisering
- Få best mulig politisk representasjon fra alle kommunedelene
- Krevende periode med ombyggingsprosjekter/samferdselsproblemer de årene som kommer, som ikke er planlagt/ksk utredet i 10 år. Sykehus, etc- ksk for innbyggere er ikke utredet og adm i Drammen er ikke planlagt for. Beboerne blir eksponert for mye uttak av jord. Medlemmer av kommunestyret har ikke utfordret utbyggere- de skulle ha bedt om hjelp, sikre koordinering av hjelp som reduserer ulempen for beboere.
- To vil beholde Drammens byvåpen
- Felles kultur i den nye kommunen, symboler er en del av det
- Et annet spørsmål: Hvordan skal vi bygge den nye store Drammensidentitet?
- Markagrensen – er den hellig vedr bosettingsmønstre i nye Drammen- har ligget fast; bør kunne utfordres; en del egner seg ikke so fritidsareal og bør kunne brukes til bolig

Annet

- Viktig med benevning av kommunedelen, da Fjell og Danvik ikke har mye til felles til hverdags
- Vise det vi har gjort som er bra
- Nærutvalg er ikke innovativt – har gjort det på en annen måte tidligere i Drammen

Kommuneorganisasjonen:

- Det er viktig at stabene ikke bare vokser, hvis sammenslåingen skal ha effekt.
- Fint at det planlegges å jobbe ut av siloen, passe på å holde på det, tverrfaglighet, på tvers av sektorer, alle aldre.
- Hvis man skal snakke litt i store bokstaver: Nye Drammen må sikre de tjenestene vi har i dag. Tre kommuner som fungerer med tusenvis av arbeidsplasser. Viktigste jobben først er å sørge for at basisen er på plass.
- Det er ikke sikkert at det er lurt å spikre for mye på forhånd, fellesnemnda er litt for ivrige i å fatte litt for mange vedtak. 1. januar 2020 er det et helt nytt kommunestyre, ingenting av det som besluttes nå i fellesnemnda er gyldig hvis ikke det nye kommunestyret slutter seg til det.
- De nærmeste 2-3 åra vil gå med til å sikre at tjenestene fungerer, basistjenestene er viktige å sikre i de første årene.
- Landets beste byplanskontor må være i nye Drammen
- Passe på å rekruttere inn folk med ulik bakgrunn fra bydelen til koordinatorene
- Kanskje flere koordinatorene i større og mer sammensatte kommunedeler
- Klimaendringer er noe vi må snakke om og ta på alvor. Drammen kommune må ta litt ansvar for klima for å nå FN's klimamål, Drammen bør bli best på klima.
- Drammen bør være mer på hugget ift å få statlige tjenester, ala Husbanken
- Politikerne må være mye mer synlige og igjen være tettere på administrasjonen
- Vil man merke de store forskjellene fra 1. januar 2020; tilbud, tjenester? Jeg tror ikke det, men kanskje vil kommunedelene da i løpet av året ha fått tjenester de ikke hadde før. Svar på dette fra prosjektrådmannen: Harmonisering gjennom nytt budsjett. Det nye kommunestyret velges i september, og de kommer til å fatte de store beslutningene, både av det som fellesnemnda har lagt opp til og ny politikk/budsjetter. Der hvor det er tre kontorer i dag, får vi ett.
- Positivt at folk ser så lite problemer i gruppa her.

2. Har du forslag til endringer/tillegg i dokumentet «Veivalg Nye Drammen»?
Kan også sendes inn til web@nyedrammen.no

- Digitaliseringskapittelet er tynt.
- Kapittelet om digitalisering er tynt og tamt. Drammen har mye å gå på. Tønsberg har utviklet en app som gir informasjon og åpner for dialog med kommunen, innenfor alle tjenester.